Бүхы оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

Буряд-Монголой ҮНЭН

ВКП(б)-гэй Буряд-Монголой Обкомой, БМАССР-эй Верховно Советэй ба ВКП(б)-гэй Улан-Удын Горкомой орган.

№ 252 (5 93) | 1948 оной декабрийн 21, вторник | Сэн 20 мүн.

Колхозой жэлэй тоосоон ба үйлэдбэриин түсэб

Мүнөө бүхы колхозуудаар 1948 оной жэлэй тоосоонуудые гаргаха ба 1949 оной үйлэдбэриин түсэбүүдые табиха хүдэлмэри ябуулагдажа байна. Энэ хүдэлмэри хадаа имагта шухала, түрүүшын эзлжээнэй удхашанартай.

Жэлэй тоосоон болбол артелийн үйлэдбэриин ба ажахын бүхы-ажал-ябуулгын дүнгүүдые гаргаха байна. Тоосоонууд дотор колхозой ба тэрэнэй хүтэлбэрилэтшэдэй һайн ба муу талануудынь эли тодоор харуулагдаг юм. Һайнаар ба зүбөөр табигдаһан жэлэй тоосоон болбол ажалайнгаа үрэ дүнгүүдые болон колхозойнгоо ажахын бүхы дээрээ ямар байһаниие мэдэжэ абаха аргаболомжо артелийн гэшүүн бүхэндэ олгодог байна.

Үнгэржэ байгаа жэл хадаа колхозно үйлэдбэриин саашанхи дэбжэлтын жэл болоо. Колхозуудай тарилгын талмай үргэдэһэн, ороohото ба техническэ культурануудые тарилга ехэ болоhон, шинтын мал ажалай тоо толгой үргэһан байна. Эдэ бүгэлын эсэстэ колхозой нинтын олзо ехэ болоо, колхознигуудай материальна байдал һайжараа. ВКП(б)-гэй ЦК-гэй февральска Пленумэй түүхэтэ шидхэбэринүүдые хэлбэршэгүйгөөр бэелүүлhэнэй эсэстэ колхозно байгуулалтын түйлаhан алдарта шэнэ илалтанууд хүлөө ажахын жэлэй дүнгүүд дотор харагдана.

Колхозуудые эмхидхэлэй ажахыя талаар саашадань бэхижүүлхэ хэрэгтэ энэ жэлдэ ехэхэн хүдэлмэри хэгдэ. «Колхозуудта ажалай эмхидхэлые һайжаруулха, тэрээнэй бүтээсые дээшэлүүлхэ ба түлөөhиень гурамшуулха хэмжээнүүд тухай» ССР Союзай правительствын тогтоол айхабтар ехэ үүрэг дүүргэhэн байна. Тус шидхэбэриие бэелүүлгэ болбол колхозуудта бригаданууд болон звенонуудые бэхижүүлхэ, колхозигуудай ажалай бүтээсые дээшэлүүлхэ, ажалта үдэрые арбилха аргаболомжо олгоhон байна. Тэрэнэй эсэстэ ажалта үдэрэй үнэ сэн дээшэлhэн, колхозууд болон колхознигуудай олзонь ехэ болоhон байха юм.

Хүдөө ажахын жэлэй юрэнхы дүнгүүд нимэ байна. Тиин энэ дүнгүүд бүхы колхозуудта адли бэшэ байха юм.

Дайнай һүүлэй табанжэлэй түсэбөөр хараалагдаhан хэмжээгээ ажахынгаа гол һалбаринуудаар энэ жэлдэ хүсэhэн ба үлүүлhэн колхозууд манайда үсөөн бэшэ бии. Жэшээ болгон Мухаршэбэрэй аймагай «Красный Заган» колхозые абаад үзээ. Тэндэ тарилгынь талмай, гол культурануудайнь ургасын хэмжээн, нинтын малайнь тоо толгой, ажалта үдэртэ хубаагдадаг продуктнуудайнь тоо һүүлэй хоер жэлдэ түсэбөөр хараалагдаhанhаа үлүү гараhан байна. Болхозой бүтээжэ байhан капитальна барилга дотор тэрээнэй ажахын ургалта эли тодоор харагдана. Тус колхоз малай хэдэн байрануудые, электростанци, клуб болон бусад барилгануудые барihан ба барижашье байна.

Зүгөөр 1948 ондо бага ургаса абаhан, малажалые хүнжөөлгын түсэбөө дүүргээгүй, олзоео дээшэлүүлээгүй колхозуудые бии. Ажалай эмхидхэлые һайжаруулха, колхозой нинтын ажахын бүхы һалбаринуудые дүнжөөхэ тухай ороддолгогүй колхозуудта тиимэ хангалтагүй дүнгүүд гарана. СССР-эй Министрнүүдэй Совет ба Барагажанай аймагай хэдэн колхозуудта колхознигуудай хамтын суглаанууд дээрэ аубшэн хэлсэгдээгүй, үйлэдбэриин нормануудые шэнээр хаража үзэлгэ болоогүй, захиргаанай-управленческэ штадууд угаа олон, ажалта үдэр үригдэдэг байха юм. Эдэ бүхы хадаа жэлэй ажахын дүнгүүдтэ муугаар нүлөөлөөгүй байха арганьгүй.

Колхоз бүрнин жэлэй тоосоон хадаа гансал ажахын байдалые харуулха бэшэ, харин ажахын бүхы дээрээ гү, али зарим һалбаринуудайнь гээгдhэнэй шалтагаанние элирүүлхэ, колхозой үйлэдбэриие арбидхаха резервнуудые шэнээр элирүүлэн гаргаха ehотой.

Тоосоо табилга хадаа гансал колхозой счетоводой хэрэг бэшэ, харин бүхы правленийн хэрэг байха юм. Энэ хэрэгтэ бригадирнууд, звеньеводууд, фермые даагшанар хабаадуулагдажа, колхоз доторхи хэрэгые зүбөөр харуулhан материал хамтын суглаанда табигдаха ehотой.

Колхозой 1949 оной үйлэдбэриин түсэбые табиха гээшэ жэлэй тоосоонhоо бага бэшэ удхашанартай хэрэг мүн. Үйлэдбэриин түсэб болбол колхозой бүхы ажал-ябуулгые, артельнэ ажахын бүхы хүтэлэлые уридшалан хараалдаг байна.

1949 оной үйлэдбэриин түсэбые табилга гээшэ үрда жэлнүүдэйхиhээ ехэхэн илгаатай байха юм. Колхозууд миил ажахын һалбари бүхэндэ даалгабари үгэхэ бэшэ, харин бригада, звено болон фермэ бүхэндэ үгэхэ ehотой. Ажалта үдэрые гаргашалгын түсэб мүн лэ тиимээр табигдаха байна. Түсэб дотор эмхидхэлэй, агротехническэ болон зоотехническэ бүхы хэмжээ-ябуулганууд хараалагдаhан байха ehотой.

Тиимэ түсэбые табиха гээшэ хүнгэн хэрэг бэшэ. Түсэб табихын түлөө ехэхэн бэлэдхэлэй хүдэлмэри хэрэгтэй. Артелийн бүхы арга-боломжонуудые бүрилхэн хараалха, бүхы зүйлнүүдые боложо үзэхэ, түрүүшүүлэй дүй дүршэлые шудалха хэрэгтэй. Тиимэ түсэбые колхознигуудай өөhэдынь эзэбхитэй хабаадалгатайгаар, хүдөө ажахын мэргэжэлтэдэй туhаламжатайгаар лэ зохеожо болохо байна.

Колхозой жэлэй тоосоое гаргаха ба ерэхэ жэлэй үйлэдбэриин түсэбые табиха хэрэгтэ зарим газарта хайша хэрэгээр хандадат байна. Энэ хүдэлмэриие зүбөөр эмхидхэхын тулада шухала хэмжээнүүдые республикын хүдөө ажахын Министерство үшөө мүнөө хүрэтэр абаагүй байна гэжэ хэлэхэ хэрэгтэй. Тус Министерство нютаг дээрэ нэгэшье инструктивна зүблөө хээгүй, энэ шухала асуудалда олонитын анхарал хандуулаагүй байhаар.

Республикын хүдөө ажахын Министерство, тэрэнэй нютагуудтахи органууд, аймагай партийна болон советскэ органууд колхоз бүрнин жэлэй тоосоо гаргаха ба үйлэдбэриин түсэб табиха хэрэгые өөhэдынгөө хиналта ба хүтэлэри доро абаха, энэ хүдэлмэриие зүбөөр эмхидхэхэ уялгатай.

Колхозно үйлэдбэриие саашадань хүнжөөлгэдэ айхабтар ехэ удхашанартай хэрэг тухай хэлэгдэжэ байhаниие мартажа болохогүй. Колхозуудые өмхидхэлэй-ажахын талаар саашадань бэхижүүлхэ гээшэ хүдөөгэй олонитын ь тол зорилго болоно.

Олон жэлдэ хүдэлмэрилhэнэй түлөө шангуудые үгэлгэ

«Серп ба Молот» гажа московско металлургическа заводто олон жэлдэ хүдэлмэрилhэнэй түлөө шангуудые үгэлгэ декабрийн 14-hөө эхилбэ. Энэ хадаа СССР-эй Министрнүүдэй Советэй тогтоолой үндэhөөр гаргажа байна.

Булад хайлуулагшад, дабтагшад, шудхагшад энэ хэмжээ-ябуулгые биэлгэйгаар үгтаба. Энэ хадаа шалгадай материальна ажаhуулалай хэрэгые hайжаруулха тухай партий, правительствын ба нүхэр Сталинай өөрынь шэнэ ороддолгоо юм болоно. Буладхайлуулгаар суутай болоhон Алексей Овчинников кассын хажуда ерэжэ, 3258 тухэриг абаба. Энэ hара хахадайнь салиниhаа hурагтүй дээшэ болоно. Шангуудые заводто удаан саг соо хүдэлмэрилhэн буладхайлуулагшад, шудхагшад ба бусад абаха байна. Тэдэнэр нэгэ хахад, хоер, гурба ба таба мянганhаа дээшэ тухэригүүдые абаха юм.

Олон жэлдэ хүдэлмэрилhэнэй түлөө шангуудта бүхы завод соо 8 миллион шахуу тухэриг үгэгдэхэ байна. (ТАСС).

ТАБАНЖЭЛЫЕ—ДҮРБЭН ЖЭЛДЭ!

ТҮЙЛАhАН АМЖАЛТАНУУДАА УЛАМ АРБИДХАХА

☆ ☆☆ ☆☆

Уялгаяа дүүргээ

Зэдын комбинадай Холтосон рудникгай нүхэр А. Цукановай даадаг комсомольско залуушуулай бригадынхид социалистическэ мүрысөөндэ оролсоходоо жэлэйнгээ түсэбые Сталинска Конституцийн үдэртэ дүүргэлэбди гэhэн уялга абаа hэн.

Залуушуулай хэлэhэн үгэнь хэрэгhөө таhарааагүй. Тус бригадынхид абаhан уялгаяа саг болзор соонь амжалгатайгаар дүүргэжэ, ажалай бүтээсые нилөөд дээшэлүүлжэ шадаа. Нүхэр Цуканов өөрөө үшөө Лешинско-Сталинска комсомолой алдарта 30 жэлэй ойдо табанжэлэйнгээ түсэбые дүүргээ. Мүнөө үдэр бүрнингөө ажалай бүтээсые 150 процентэр дээшэлүүлбэ. Тиин hайн ажалайнгаа түлөө эпэ солото бригадир «эрхим токарь» гэhэн хүндэтэ нэрэзэргэдэ хүртэбэ.

ВЛКСМ-эй Городскэ горкомой бюро болбол Зэдын комбинат дээрэ дэлгэрhэн залуушуулай хоорондохи мүрысөөнэй дүнгые хаража үзөөд, нүхэр Цукановай бригадынхиные энэ мүрысөөндэ илаа гэжэ тоолоод, дамжуулгын Улаан туг үгэхэ гэhэн шидхэбэри баталба.

Мүнөө тус комсомольско-залуушуулай бригадын гэшүүд түйлаhан амжалтануудаа улам саашань арбидхахын зорилгоор, табанжэлэйнгээ түсэбые дүрбэн жэлдэ яабашье дүүргэхын түлөө бүхы хүсөөрөө тэмсэжэ байнад.

Н. Жарков.

Амжалта хүсэнэб

Минин hурагшанар байhан хэдэн олон хүбүүд ба басагад мүнөө ажаүйлэдбэриин мэргэжэлтэд, инженернүүд ба технигүүд, агрономууд болоо. Тэдэнэй 300 гараниинь мүнөө республикынгаа түмэрхаргын транспорт дээрэ ажаллажа байна. Республикынгаа ажаүйлэдбэриин шэнэ сталинска табанжэлэй түрүүшын гурбан жэлэй түсэбые амжалтатайгаар, болзорhоонь урид дүүргэлгэдэ тэдэнэрэй ехэхэн туhа нэмэри хэhэниинь лабтай.

Мүнөө Улан-Удэ городой ажаүйлэдбэриин предприятинуудай, мүн бүхы республикын предприятинуудай сталинска табанжэлэй гурбадахи жэлэй түсэбые амжалтатайгаар дүүргээд байхада, өөрынгөө hурагшанарта тэдэнэй амжалта түйлаhантайни дашарамдуулан халуун баяр хүргэжэ, Эхэ ороной гоо саашадаа урган мандахын түлөө тэмсэлдэ амжалта түйлахыень хүсэнэб.

П. Михалев,

64-дэхи түмэрэмай hургуулийн hургагша.

Табанжэлэй түсэб дүүргэбэ

Мяханай комбинадай консервын цехын нүхэр Евдокия Бурдуковскаягай даадаг комсомольско-залуушуулай бригадынхид табанжэлые дүрбэн жэлдэ дүүргэхын түлөө ленинградайхидай үрэлаар социалистическэ мүрысөөндэ оролсоходоо табанжэлэйнгээ түсэбые 3 жэлдэ дүүргэхэбди гэhэн уялга абаhан байгаа. Тус бригадынхид абаhан уялгаяа болото хэрэг дээрэнь бэелүүлхын түлөө эршэмтэйгээр тэмсэжэ, байтша оной декабрийн 1-дэ табанжэлэйнгээ хубита даалгабариие 102 процент дүүргээ.

Өөhэд хоорондын мүрысөөндэ тус комсомольско-залуушуулай бригадын гэшүүд А. Федотова, П. Покрышкина, Т. Шульгина гэгшэд онсо шалгарба. Эдэнэр табан жэлэйнгээ хубита даалгабаринуудые 70—80 процентэр үлүүбшэлэн, энэ оной декабрийн 5-да гүйсэдхөө.

Иимэ ехэ амжалта хайшан гэжэ гуйлгадааб? Нэн түрүүндэ энэ бригадынхид өөhэдынгөө ажалые поточно методэр эмхидхэhэн байна Энэнэй урда тээ мяха хэршэхэдэ хүн бүхэн нэгэ хутагатай байдаг hаа, стахановка Анна Федотовагай үүсхэлээр үшөө үнэрэгшэ жэлhээ эхилжэ, 2 хутагатайгаар хүдэлмэрилдэг болоо. Тиин нэгэ хутагаяа хурсадуулхаяа үгэхэдөө, нүгөөдэ хутагаараа ажаллажа, үдэрэйнгээ хүдэлмэриие нилөөд нигтаруулжа шадаhан байха юм. Иигэжэ ажалай бүтээсые 25—30 процентэр дээшэлүүлhэн байна.

Ажалайнгаа бүтээсые өрид дээшэлүүлхэтэйтэ хамта нүхэр Бурдуковскаягай хүтэлэрилдэг бригадынхид Москвагай 35 предприятинуудай патриотическа үрэлые халуунаар дэмжэжэ, аяар 13.195 түдэригэй арбилалта хэбэ.

Республикынгаа ажаүйлэдбэриин предприятинуудай шэнэ сталинска табанжэлэй түрүүшын гурбан жэлэй түсэбые болзорhоонь урид дүүргэhэндэ зорюулагдаhан баярай митинг дээрэ үгэ хэлэхэдээ, нүхэр Бурдуковская ерэхэ 1949 оной туршада үшөө хоер жэлэй нормо дүүргэхэ ба түсэбөө гадуур 5 тонно өөхэ арбилха гэhэн социалистическэ шэлэ уялга бригадынгаа үмэнэhөө абаба.

Г. Артемов.

Загаhа барилгын темпые эрид түргэдхэхэ

Республикын загаhашад шэнэ сталинска табанжэлэй түсэбые дүрбэн жэлдэ дүүргэхын түлөө дэлгэрhэн Бүхэсоюзна социалистическэ мүрысөөндэ оролоohон байна.

Гэбэшье, тэдэнэр мүнөө жэлдэ үнэрhэн жэлнүүдтэ орходоо загаhа барилгые нилөөд багадхажа, загаhа барилгын гурэнэй түсэбые hарагша hарадэ таhалдуулна. Байкалорыбтрест бүхы дээрээ жэлэйнгээ загаhа барилгын түсэбые арайхан гэжэ 80 процент дүүргэбэ.

Гадна, недондоной энэ үетэй сасуулбаг 14 процентэр загаhа барилгые доошолуулаа. Тиихэдэ түс трестын зарим загаhанай заводуud жэлэйнгээ түсэбые дүүргэхэ талаар бүришье бага показательнуудтай байха юм. Жэшээлхэдэ, Горячинскийн загаhанай завод жэлэй түсэбые ороohоо 50 процент, Усть-Баргажанай завод арайхан гэжэ 57 процент дүүргэд байна. Энэ хадаа загаhашадай дундахи ажалай эмхидхэлэй тон доодо хэмжээндэ байhаниие, түрүү стахановецуудай дүй дүршэлэй бүтэгын шадабари болгогдоогүйе, социалистическэ мүрысөөнэй үйлэдбэриин үндэр бүтээсэ түйлалгын нүхэсэл болгогдоогүйе харуулна.

Иимэ байдалые оноогоор тайлбарилхын аргагүй. Байкалорыбтрестын системын загаhанай заводуud ба комбинадуud загаhа барилгын бүхы зэр зэмсэгүүдээр хүсэд хангагдаhай, техническэ базагай. Гадна, тэдэнэй мэдэлдэ маналй эндэхи бүхы баян нуурнууд, голнууд байха юм.

Тэндэ гурэнэй загаhа барилгын бригадануud, аяар 29 колхоз, худее ажахын артельнуудэй загаhа барилгын хэдэн арбалт бригаднууд ажаллана.

Мүнөө республикынмай ажаүйлэдбэриинхид дүрбэдэхи табанжэлэй шидхэхы гурбадахи жэлэй түсэбые болзорhоонь урид дүүргэд. түйлаhан амжалтануудаа саашадань арбидхахын түлөө социалистическэ мүрысөөе шэнэ долгоор бадаруулжа эхилээ. Тэдэнэртэй хамта загаhанай түрүү коллективуud энэ мүрысөөндэ өдэбхитэйгээр оролсон, патриотическа шэнэ дэбжэлтэйгээр ажаллана.

Тиимэhээ, Байкалорыбтрестын ба Байкалорыбакхолхозсоюзай, загаhанай заводуудай, комбинадуудай хүтэлбэрилэгшэд болбол өөhэдынгөө бүхы хүдэлмэрилэгшэдэй ажалай дэбжэлтые большевистскээр толгойлжо, дутуунуудаа ябуud усадхан, загаhа барилгын темпые эрид түргэдхэхэ зэргэтэй. Тиихэдэ тэнэхи партийна организацинуud болбол социалистическэ мүрысөөнэй шэнэ долгине улам үргэлжэлэхэ, загаhашадай дунахи ажалай жаяг заршамые шууд шангадхаха уялгатай.

Ив. Очиров.

Түрүү фабрикын амжалтанууд

Сталинска табанжэлэй үйлэдбэриин программые дүрбэн жэлдэ дүүргэхын түлөө бүгэдэ-арадай тэмсэлдэ Улан-Удын махоркын фабрикын коллектив түрүүшүүлэй зэргэдэ ябалсана. Тус коллективэй гэшүүд түргэн темптэйгээр ажаллажа байнад.

Арадуудай агууехэ вождь нүхэр И. В. Сталинда эльгээгдэhэн бэшэг соо абаhан харюусалгатай уялгануудаа нэрэтэй түрэтэйгөөр дүүргэхын түлөө энэ коллективэй гэшүүд үйлэдбэриин ургалтын темные хурдадхан, бүтэн гаргадаг продукциингаа хэмжээе ехэдхэжэ, тэрэнэй өөрынь үнэ сэнтые доошолуулжа байха юм.

Фабрикын түрүүшүүд продукциингаа шанарые hайжаруулха, түсэбөө гадуур нөөсэлгэ ехээр хэхэ гэhэн хүсэлтэйгөөр хүдэлмэрилнэд. Тус фабрикын коллектив сталинска табанжэлэй шидхэхы удхашанартай гурбадахи жэлэй түсэбые болзорhоонь урид дүүргэбэшье, тэрээгээрээ hанаагаа амараагүй, харин түсэбөө гадуур үшөө ехэ ба эрхим шанартай продукци Эхэ ороной гоо саашадаа урган мандахын түлөө тэмсэлдэ амжалта түйлахыень хүсэнэб.

П. Михалев,

64-дэхи түмэрэмай hургуулийн hургагша.

Загаhа барилгын темпые эрид түргэдхэхэ

Республикын загаhашад шэнэ сталинска табанжэлэй түсэбые дүрбэн жэлдэ дүүргэхын түлөө дэлгэрhэн Бүхэсоюзна социалистическэ мүрысөөндэ оролоohон байна.

Гэбэшье, тэдэнэр мүнөө жэлдэ үнэрhэн жэлнүүдтэ орходоо загаhа барилгые нилөөд багадхажа, загаhа барилгын гурэнэй түсэбые hарагша hарадэ таhалдуулна. Байкалорыбтрест бүхы дээрээ жэлэйнгээ загаhа барилгын түсэбые арайхан гэжэ 80 процент дүүргэбэ.

Гадна, недондоной энэ үетэй сасуулбаг 14 процентэр загаhа барилгые доошолуулаа. Тиихэдэ түс трестын зарим загаhанай заводуud жэлэйнгээ түсэбые дүүргэхэ талаар бүришье бага показательнуудтай байха юм. Жэшээлхэдэ, Горячинскийн загаhанай завод жэлэй түсэбые ороohоо 50 процент, Усть-Баргажанай завод арайхан гэжэ 57 процент дүүргэд байна. Энэ хадаа загаhашадай дундахи ажалай эмхидхэлэй тон доодо хэмжээндэ байhаниие, түрүү стахановецуудай дүй дүршэлэй бүтэгын шадабари болгогдоогүйе, социалистическэ мүрысөөнэй үйлэдбэриин үндэр бүтээсэ түйлалгын нүхэсэл болгогдоогүйе харуулна.

Иимэ байдалые оноогоор тайлбарилхын аргагүй. Байкалорыбтрестын системын загаhанай заводуud ба комбинадуud загаhа барилгын бүхы зэр зэмсэгүүдээр хүсэд хангагдаhай, техническэ базагай. Гадна, тэдэнэй мэдэлдэ маналй эндэхи бүхы баян нуурнууд, голнууд байха юм.

Тэндэ гурэнэй загаhа барилгын бригадануud, аяар 29 колхоз, худее ажахын артельнуудэй загаhа барилгын хэдэн арбалт бригаднууд ажаллана.

Мүнөө республикынмай ажаүйлэдбэриинхид дүрбэдэхи табанжэлэй шидхэхы гурбадахи жэлэй түсэбые болзорhоонь урид дүүргэд. түйлаhан амжалтануудаа саашадань арбидхахын түлөө социалистическэ мүрысөөе шэнэ долгоор бадаруулжа эхилээ. Тэдэнэртэй хамта загаhанай түрүү коллективуud энэ мүрысөөндэ өдэбхитэйгээр оролсон, патриотическа шэнэ дэбжэлтэйгээр ажаллана.

Тиимэhээ, Байкалорыбтрестын ба Байкалорыбакхолхозсоюзай, загаhанай заводуудай, комбинадуудай хүтэлбэрилэгшэд болбол өөhэдынгөө бүхы хүдэлмэрилэгшэдэй ажалай дэбжэлтые большевистскээр толгойлжо, дутуунуудаа ябуud усадхан, загаhа барилгын темные эрид түргэдхэхэ зэргэтэй. Тиихэдэ тэнэхи партийна организацинуud болбол социалистическэ мүрысөөнэй шэнэ долгине улам үргэлжэлэхэ, загаhашадай дунахи ажалай жаяг заршамые шууд шангадхаха уялгатай.

Ив. Очиров.

1948 оной ноябрь hарада үйлэдбэриин программыо амжалтатайгаар дүүргэhэнэй түлөө республикын ажаүйлэдбэриин удаадахи түрүү предприятинуудые шэнэ сталинска табанжэлэй түрүүшүүлэй республиканска Хүндэлэлэй доскада бэшэхэ гэжэ БМАССР-эй Министрнүүдэй Совет ба ВКП(б)-гэй Обкомой бюро тогтооно гэбэл:

УЛАН-УДЭ ГОРОДОЙ ЖЕЛЕЗНОДОРОЖНО РАЙОН—ВКП(б)-гэй райкомой секретарь К. Г. Коробов, райгүйсэдкомой түрүүлэгшэ А. Б. Воронов.

УЛАН-УДЭ ГОРОДОЙ ПРИГОРОДНЭ РАЙОН—ВКП(б)-гэй райкомой секретарь А. И. Козель, райгүйсэдкомой түрүүлэгшэ Г. Н. Округин.

ЛЕНИНЭЙ ОРДЕНТО ПАРОВОЗО-ВАГОННО ЗАВОД—директорынь А. А. Парамонов, партиомой секретариин орлогшо Н. В. Грязнов, завкомой түрүүлэгшэ С. К. Ермоленко.

ГҮРЭНЭЙ ЗАВОД—директорынь С. И. Прокопьев, парткомой секретарь С. И. Кузнецов, завкомой түрүүлэгшэ П. В. Симонов.

МЯХА-КОНСЕРВЫН КОМБИНАТ—директорынь М. И. Сарбаев, комбинат дэрэхи ВКП(б)-гэй ЦК-гэй парторг Б. Н. Фролов, завкомой түрүүлэгшэ А. П. Костриков.

МЕХСТЕКЛОЗАВОД—директорынь А. С. Спиридонов, парторганизациин секретарь Л. М. Герасимова, завкомой түрүүлэгшэ К. С. Козулин.

МЕЛЬКОМБИНАТ—директорынь В. В. Петров, парторганизациин секретарь А. Д. Филипенко, фабзавкомой түрүүлэгшэ Ф. К. Вологдин.

ГАЛУУТА-НУУРАЙ РУДОУПРАВЛЕНИ—эрхилэгшэнь Д. Б. Ялевский, партбюрогой секретарь Л. Б. Шахов, шахткомой түрүүлэгшэ Н. Т. Бабичев.

БАЙКАЛОГОСРЫБТРЕСТ—эрхилэгшэнь С. К. Коряко, парторганизациин секретарь И. Е. Хасанов, загаhашадай союзай Обкомой түрүүлэгшэ С. С. Собенников.

«БУРМОНГОЛЛЕС» ТРЕСТ—эрхилэгшэнь П. А. Афанасенко, парторганизациин секретарь М. С. Старкова, ой модоной ба модо урадхуулгын союзай Обкомой түрүүлэгшэ В. В. Веселов.

СЭМБЫН ФАБРИКА—директорынь В. Ф. Паршин, парторганизациин секретарь В. А. Федоренко, фабзавкомой түрүүлэгшэ М. А. Малышев.

ГЛАВВОСТСИБДАЛЬЛЕСЭЙ «МЕХАНЛИТ» ЗАВОД—директорынь А. Н. Федорович, парторганизациин секретарь А. Г. Басов, завкомой түрүүлэгшэ Г. А. Каратуев.

ЛЕНИНЭЙ ОРДЕНТО ПАРОВОЗО-ВАГОННО ЗАВОДОЙ ТЭЦ — начальнигынь В. П. Стругацкий, парторганизациин секретарь Т. И. Лаврик, месткомой түрүүлэгшэ В. В. Лукьянов.

УЛАН-УДЫН ГОРПРОМКОМБИНАТ—директорынь Г. П. Мальников, парторганизациин секретарь И. С. Павлов, месткомой түрүүлэгшэ Д. В. Минеева.

СПИРТЫН ЗАВОД—директорынь Ю. М. Орловский, парторганизациин секретарь П. Ф. Мишурин, завкомой түрүүлэгшэ И. И. Прохоров.

КОНДИТЕРСКА ФАБРИКА—директорынь П. А. Нархинов, фабзавкомой түрүүлэгшэ П. М. Жепхолов.

УЛАН-УДЫН МОДОНОЙ ЗАВОД—директорынь В. Л. Санташев, парторганизациин секретарь С. Г. Пономарев, завкомой түрүүлэгшэ Е. А. Синельников.

ЭЛЕКТРОМЕХАНИЧЕСКА МАСТЕРСКОЙ—начальнигынь Е. П. Чебыжев, парторганизациин секретарь А. П. Сысоев, месткомой түрүүлэгшэ А. П. Садовников.

КУРБЫН ЛЕСПРОМХОЗ—директорынь А. Г. Мочалов, парторганизациин секретарь Ф. А. Пальнуев, профсоюзай рабочкомой түрүүлэгшэ С. О. Циммэр.

ХАНДАГАЙН МЕХЛЕСОПУНКТ—начальнигынь Д. А. Шатилов, парторганизациин секретарь И. А. Бородин, рабочкомой түрүүлэгшэ Г. А. Миронов.

ХАНАГАТАЙН МЕХЛЕСОПУНКТ—начальнигынь П. С. Соборов, парторганизациин секретарь А. Л. Нарицын, рабочкомой түрүүлэгшэ А. С. Вставский.

ШУЛУУТАЙН ЛЕСПРОМХОЗ—директорынь В. В. Лотоцкий, парторганизациин секретарь Н. И. Гаськов, рабочкомой түрүүлэгшэ А. А. Орленко.

СЭЛЭНГЫН ШПАЛОЗАВОД—директорынь Г. И. Рукосуев, парторганизациин секретарь Я. В. Романов, завкомой түрүүлэгшэ К. Е. Бова.

ЭРИЙСКЭ МЕХЛЕСОПУНКТ—начальнигынь И. Ф. Закревский, парторганизациин секретарь Д. Г. Гыдыпов, рабочкомой түрүүлэгшэ И. Л. Зайцев.

ХАНДАГАТАЙН ЛЕСОКОМБИНАТ—директорынь Ф. А. Иванов, парторганизациин секретарь А. Л. Нарицын, рабочкомой түрүүлэгшэ Е. А. Афанасьев.

НИЖНЕ-АНГАРСКЫН ЗАГАhАНАЙ КОМБИНАТ—директорынь А. Т. Константинов, парторганизациин секретарь нүхэр Петров, завкомой түрүүлэгшэ С. С. Хамаганов.

УСТЬ-БАРГАЖАНАЙ ЗАГАhАНАЙ КОМБИНАТ—директорынь Д. А. Чирков, партбрганизациин секретарь Д. А. Волияшин, завкомой түрүүлэгшэ С. Д. Нолев.

ГОРЯЧИНСКЫН ЗАГАhАНАЙ ЗАВОД — директорынь И. И. Ушеев, завкомой түрүүлэгшэ К. И. Попов.

ДУБИНИНСКЭ ЗАГАhАНАЙ ЗАВОД — директорын уялгые дүүргэгшэ И. З. Качин, парторганизациин секретарь А. Ф. Рогов, завкомой түрүүлэгшэ К. В. Москвитин.

ГАЛУУТА-НУУРАЙ ЗАГАhАНАЙ ЗАВОД—директорынь И. Т. Пестерев, парторганизациин секретарь нүхэр Снозалин, завкомой түрүүлэгшэ М. Н. Шадонов.

ЯРУУНЫН ЗАГАhАНАЙ ЗАВОД—директорынь С. М. Бакшиков, завкомой түрүүлэгшэ М. Ф. Маккавеев.

КАБАНСКЫН ЗАГАhАНАЙ ЗАВОД—директорынь И. Ф. Лисицкий, парторганизациин секретарь Н. Ф. Евсюков, завкомой түрүүлэгшэ Б. И. Ведерников.

УСТЬ-КЯХТЫН ТЭЭРМЭ—директорынь И. И. Тимошкин.

БАРГАЖАНАЙ АЙМАГАЙ ЭДЕЭ-ХООЛОЙ КОМБИНАТ—директорынь Л. Н. Разенрауx.

ПРИБАЙКАЛЬСКА АЙМАГАЙ ЭДЕЭ-ХООЛОЙ КОМБИНАТ—директорынь Г. К. Машанов.

ПРОМКООПЕРАЦИИН УПРАВЛЕНИИН ЧКАЛОВАЙ НЭРЭМЖЭТЭ ОЛЗОБОРИЛГЫН АРТЕЛЬ—түрүүлэгшэнь Г. А. Панченко.

ПРОМКООПЕРАЦИИН УПРАВЛЕНИИН КИРОВЭЙ НЭРЭМЖЭТЭ ОЛЗОБОРИЛГЫН АРТЕЛЬ—түрүүлэгшэнь Л. М. Баранов.

ЗҮҮН СИБИРИИН ТҮМЭР ХАРГЫН ГУРБАДАХИ ТАhАГАЙ ХАРГЫ ЗАМАЙ АЛБАНАЙ 13-ДАХИ ДИСТАНЦИ—начальнигынь А. Д. Скрипкин, парторганизациин секретарь А. В. Артамонов, месткомой түрүүлэгшэ С. З. Васильев.

АРАДАЙ СҮҮДҮҮДЭЙ ҺУНГАЛТАНУУДТА БЭЛЭДХЭЛ

☆☆ ☆ ☆☆☆

Һунгагшадай асуудалнуудта харюу

Асуудал: больницануудта, нарайлалтын гэрнүүдтэ, санаториануудта, поселениуудта ба суднануудаа дээрэ Һунгуулилин пунктнуудыг байгуулагдаха ёһотой гү?

Харюу: Больницануудта, нарайлалтын гэрнүүдтэ, санаториануудта, суднануудаа дээрэ ба пассажирска поселениуудта Һунгуулилин пунктнуудые байгуулха гэжэ «Дүримэй» дотор хараалагданагүй.

Асуудал: ажалшадай депутадуудай Советүүдэй гүйсэдхэхэ комитедүүдэй дэргэдэхи счетно комиссинуудые хэн, ямар составтайгаар байгуулнаб, тэдэнь ямар үилгатайб.

Харюу: счетно комиссинуудаа ажалшадай депутадуудай аймагай ба городской Советэй гүйсэдхэхэ комитедүүдээр Һунгуулилин округ бүхэндэ 5—7 хүн составтайгаар байгуулагдана.

Счетно комиссинуудаа болбол арадай судьяда ба арадай заседательнуудта кандидадые дэбжүүлһэн нитын организациуд гү, али ажалшадай общественнуудаа ажалшадай депутадуудай аймагай гү, али городской Советэй гүйсэдхэхэ комитедтэ доороо дурсагданшаа документнуудые хүргэхэ байна гэбэл:

а) Арадай судьяда гү, али арадай заседательнуудта кандидадые дэбжүүлһэн суглаанай гү, али заседаниин президиумэй гэшүүдээр гарагдаһан протокол; тэдэнэй ажа һуужа байгаа нютаг, кандидадые дэбжүүлһэн организациин нэрэ, суглаанда гү, али заседанида хабаадалсагшадай тоо, суглаанай болоһон газар ба үдэр, кандидадай фамили, нэрэ, обог, тэрэнэй наһа, партийность, ажал үүдэлмэри тус протокол дотор заагдаһан байха ёһотой.

б) Һунгуулилин тус округто баллотировалгдаха зүбшөөлтэй байһанайнь тухай арадай судьяндарта гү, али арадай заседательнуудта кандидадай мэдүүлгэ.

Энэ ёһые барилгалан сахижа, ажалшадай депутадуудай Советэй гүйсэдхэхэ комитет кандидадые регистрациилха үилгатай.

Регистрациилагдаһан кандидадуудыг бүхыдээ Һунгуулилин бюллетеньнүүдтэ заабол оруулагдаха ёһотой.

Асуудал: Регистрациилагдаһан кандидат тухай ба кандидадые дэбжүүлһэн организациин тухай тоо мэдээнүүдые ямар гуримаар толилхо ёһотойб?

Харюу: Арадай судьяндарта ба арадай заседательнуудта дэбжүүлэгдэһэн кандидат бүхэнэй фамили, нэрэ, обог, наһа, ажал, партийность, мүн кандидадые дэбжүүлһэн нитын организациин нэрэ Һунгалтануудай болохоһоо 20 хоногһоо хойно бэшэ, ажалшадай депутадуудай аймагай гү, али городской Советэй гүйсэдхэхэ комитедээр толилогдоно.

Асуудал: Һунгуулилин бюллетеньнүүдые хэзээ, хаанаһаа абахаб?

Харюу: Һунгагшад болбол Һунгалтануудай үдэртэ Һунгуулилин пунктнуудаа дээрэ бюллетеньнүүдые абаха байна. Ажалшадай депутадуудай аймагай гү, али городской Советэй гүйсэдхэхэ комитет Һунгалта болохын урда тэ 10 хоногһоо хожом бэшэ Һунгуулилин бюллетеньнүүдые Һунгуулилин пунктнуудта эльгээхэ ёһотой.

Харюу: «Дүримэй» ёһоор, арадай судьяндарта ба арадай заседательнуудта кандидадуудые дэбжүүлһэн бүхы нитын организациинуудаа гү, али ажалшадай общественнуудаа ажалшадай депутадуудай аймагай гү, али городской Советэй гүйсэдхэхэ комитедтэ доороо дурсагданшаа документнуудые хүргэхэ байна гэбэл:

а) Арадай судьяда гү, али арадай заседательнуудта кандидадые дэбжүүлһэн суглаанай гү, али заседаниин президиумэй гэшүүдээр гарагдаһан протокол; тэдэнэй ажа һуужа байгаа нютаг, кандидадые дэбжүүлһэн организациин нэрэ, суглаанда гү, али заседанида хабаадалсагшадай тоо, суглаанай болоһон газар ба үдэр, кандидадай фамили, нэрэ, обог, тэрэнэй наһа, партийность, ажал үүдэлмэри тус протокол дотор заагдаһан байха ёһотой.

б) Һунгуулилин тус округто баллотировалгдаха зүбшөөлтэй байһанайнь тухай арадай судьяндарта гү, али арадай заседательнуудта кандидадай мэдүүлгэ.

Энэ ёһые барилгалан сахижа, ажалшадай депутадуудай Советэй гүйсэдхэхэ комитет кандидадые регистрациилха үилгатай.

Регистрациилагдаһан кандидадуудыг бүхыдээ Һунгуулилин бюллетеньнүүдтэ заабол оруулагдаха ёһотой.

Асуудал: Регистрациилагдаһан кандидат тухай ба кандидадые дэбжүүлһэн организациин тухай тоо мэдээнүүдые ямар гуримаар толилхо ёһотойб?

Харюу: Арадай судьяндарта ба арадай заседательнуудта дэбжүүлэгдэһэн кандидат бүхэнэй фамили, нэрэ, обог, наһа, ажал, партийность, мүн кандидадые дэбжүүлһэн нитын организациин нэрэ Һунгалтануудай болохоһоо 20 хоногһоо хойно бэшэ, ажалшадай депутадуудай аймагай гү, али городской Советэй гүйсэдхэхэ комитедээр толилогдоно.

Асуудал: Һунгуулилин бюллетеньнүүдые хэзээ, хаанаһаа абахаб?

Харюу: Һунгагшад болбол Һунгалтануудай үдэртэ Һунгуулилин пунктнуудаа дээрэ бюллетеньнүүдые абаха байна. Ажалшадай депутадуудай аймагай гү, али городской Советэй гүйсэдхэхэ комитет Һунгалта болохын урда тэ 10 хоногһоо хожом бэшэ Һунгуулилин бюллетеньнүүдые Һунгуулилин пунктнуудта эльгээхэ ёһотой.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Улан-Удын Городской районой 2-дохи участогай арадай судьягай кандидадта дэбжүүлэгдэһэн нүхэр Наталья Ивановна Сабурова. З. Веснинагай фото.

Семинарнуудаа ба зүблөөнүүдэ

Болохоёо байгаа Һунгалтануудай өхэхэн политическэ удхашанартай байһые анхаралдаа абажа, ВКП(б)-гэй Хорин айком үшөө ноябрь сео партийна өхин организациинуудай секретарьнуудай семинар үнгэргэхэ зуураа, Һунгагшадай дунда олонитын-агитационно үүдэлмэрине бүри һайжаруулха талаар тэдэнэй урда тоорохой зорилгонуудые табиһан байгаа.

Мүн аймсоведэй гүйсэдкомпүе сельскэ ба сомоной Советүүдэй туруулэгшэнэр ба секретарьнуудай зүблөө хэжэ, тэнгэ хабаадагшадые «РСФСР-эй арадай сүүлүүдтэ Һунгаха Һунгалтануудтухай Дүримгэй», Һунгалтануудта бэлэдхэхэ ба тэдэнине үнгэргэхэ үүдэлмэриин эмхидхэл болон технигэй, мүн советскэ аэбхитэдэй эндэ бэлдүүлхэ зорилгонуудтай танилсуулһан юм. Аймсоведэй гүйсэдкомой декабрийн 3-да гаргаһан шиндхэбэриин ёһоор, Һунгуулилин пунктнуудта тогтоогдоһон, бюллетеньнүүдые тушаһан абаха ба голосуудые тоолохын тула түлөөлэгшэд болон счетно комиссинуудаа байгуулагдаһан байна.

Сельскэ ба сомоной Советүүдэ Һунгагшадай списогуудые зохеогоод, тэдэнэй шалгажа байха юм.

И. Борисов.

Агитатор бүхэндэ нэгэ—хоёр айл даалгагдаба

Заиграйн аймагай Илькын сельсоведэй Ворошиловай нэрэмжэтэ колхозо агитаторнуудаа ба эдэбхитэдэй суглаан болобо. Энэ суглаан дээрэ арадай сүүлүүдые Һунгаха Һунгалтануудтухай Дүримые колхозчидтаа — Һунгагшадта ойлгуулха тушаа асуудал зүбшэн хэлсэгдэбэ. Тиин агитатор бүхэндэ нэгэ—хоёр айлнуудые даалгажа үгэхэ, газетэ, журнал уншалга ба хөөрэлдөөнүүдые үнгэргэгые улам һонирхолтойгоор ябуулха гэжэ суглаанда хабаадагшад шиидхэжэ, тэрэнэ бэелүүлжэ оробо.

Һунгагшадай список табилга эндэ дүүргэгдэжэ байна. Тус сельсоведэй эдэбхитэй ба агитаторнуудаа Һунгагшадай список зохеоһоной Һүүлээр зарим Һунгагшадай нэрэ обогуудай буруу бэшэгдэжэ байһанине элирүүлжэ, тэдэнине саг соонь зайлуулдаг байха юм.

Ж. Жамбуев.

Нүхэр Майорова—судьяда кандидат

ХОРИ. (Телефоноор абтаба). Аймаг доторхи бүхы колхозуудаа, МТС-үүдаа болон бэшэ бэшэ үйлэдбэриин газарнуудаа Һунгагшадай сутлаануудаа боложо, өрхим хүнүүдээ арадай судья ба арадай заседательнуудта кандидадуудаар дэбжүүлжэ байна.

Һаяхан Ленинэй нэрэмжэтэ, «Гигант» колхозуудай гэшүүд, Удын МТС-эй коллективэйнхидаа ба Хорин леспромхозой худалмэриншэ, инженерно-техническэ худалмэрилэгшэд нүхэр Анна Михайловна Майорова гэгшые арадай судьяда кандидадаар дэбжүүлээ. Тиин өнө кандидатурые аймагай бүхы колхозуудаа ба предприятинуудаа дэгүүр һайшаан дэмжэбэ.

Анна Михайловна 1923 ондо Татарска АССР-тэ Красновидого гэжэ һуурингда тө́рөһэн байгаа. Уданшьегүй һургуулиндаа орожо, дунда һургуулидаа һураһан байна. Нүхэр Майорова 1948 ондо Казанска юридическэ һургуулиие дүүргэжэ гараад, манай республикада эльгээдэһэн юм. Нүхэр Майорова һүүлэй үлэр хүрэгэр практикантаар хүүлэмэрилгэ. 1938 оной хойно ВЛКСМ-эй гэшүүн

Хэжэнгын МТС-эйнхидэй мэдүүлгэ

ХЭЖЭНГЭ. (Телефоноор абтаба). Хэжэнгын МТС-эй худалмэрилэгшэдэй хамтын суглаан боложо, тэндэ үгэ хэлэһэн механик нүхэр Цыренжапов гэгшэ Бабасан Дабаевич Будаевые арадай судьяда кандидадаар дэбжүүлхэ зуураа, нитэжэ хэлэһэн байна:

—Арадай сүүлүүдэй уг зорилго, удхашанарые һайн ойлгожо абаадби. Тиимэхээ манай хүсэл, найдабриие хэлбэрилгэгүйгөөр хэрэг гаргэнь бэелүүлжэ шадахаар лэ өрхим хүнүүдээ дэбжүүлхэ ёһотойбби. Тиигээд би нүхэр Бабасан Дабаевич Будаевые арадай судьяда кандидадаар дэбжүүлнэб. Нүхэр Будаев 1916 ондо Кяхтын аймагта төрөһэн, 1939 ондо ВКП(б)-гэй гэшүүнэ орохон ба мүнөө Кударын аймагтахи арадай судьягай орлогшоор хүүлжэ байдагынь элитэ.

Нүхэр Цыренжаповай һүүлээр дуго хэлэһэн нүхэд—МТС-эй директор Игнатьев, трактористнуудаа Василий Кальной, Дамбаева, Аюшеев гэгшэд садьхэлээ худалгэн һанамжануудаа хэлэжэ, энэ кандидатурые дэмжэ.

Аймагай колхозуудаа, тэдэнэй тоодо Дээдэ-Хуланай Кировэй нэрэмжэтэ ба Тельманэй, Дунда-Хуланай Кировэй нэрэмжэтэ колхозуудаа нүхэр Бабасан Дабаевич Будаевай кандидатурые мүн лэ нэгэн һаналаар дэмжэһэн байха юм.

Мүнөө аймагай колхозуудаа ба предприятинуудаа арадай заседательнуудта кандидадуудые дэбжүүлгэ боложо байна.

Кяхта городто

Харгы зам ашаглалгын 529-дэхи участогай агитколлективиг (хүтэлбэрилэгшэнь нүхэр Любимов) 6 агитаторнуудаа бүридэнэ. Тиин эндэхи агитаторнуудаа Рокоссовскийн нэрэмжэтэ улицада байгаа участогта ябажа, олонитын-агитационно худалмэри ябуулна.

Һаяхан, агитколлективтэ үнгэргэгдэһэн семинарай үүлээр, бүхы агитаторнуудаа участогуудтаа гаржа, арадай сүүлүүдтэ Һунгаха Һунгалтануудтухай Дүримые ойлгуулха талаар худалмэрээ бүри үргэдхэһэн байха юм.

Мүнөө агитаторнуудаа Никитин, Ишутин болон бусад хоёр гурбан хөөрэлдөөнүүдые үндэр хэмжээндэ үнгэргөөд байна.

***

Мүн МВД-гэй агитколлективдэй 17 агитаторнуудаа өөһэдтөө даалгагдаһан Масковай нэрэмжэтэ улицадахи участогуудта гаргаһан байна. Агитаторнуудаа Һунгагшадай дунда агитационно-ойлгуулламжын худалмэриие элэбхитэйгээр ябуулжа байна.

Эдэнэй дундаһаа агитаторнуудаа Тучин, Стрелков, Чибиков ба Трубочев гэгшэд илангаяа һайнаар худалмэрилжэ, өөһэдынгөө үүргэнүүдые эрхимээр хүүргэнэ.

В. Чиркина.

Лекциинүүд уншагдана

Улан-Удэ городой бүхы районуудаар арадай сүүлүүдые Һунгаха Һунгалтануудта бэлэдхэл үргэнөөр далгэрбэ.

ВКП(б)-гэй райкомуудай лекторскэ группануудаа арад зоной дунда пропагандистска худалмэриинүүдые гүнзэгыгөөр ябуулна. Партийна ба советскэ, мүн сүүл ба прокуратурын худалмэрилэгшэд Һунгагшадай дунда лекци болон элидхэллүүдые хэнэ.

Һүүлэй үдэрнүүдтэ нимэнүүд лекциинүүд уншагдаа гэбэл: «Советскэ сүүдэй хүмүүжүүлхы үүргэ», «СССР-эй гражданиинуудай эрхэ ба үлгануудаа тухай», «Арадай сүүл социалистическэ зөөриие хамгаалхын түлөө тэмсэлдэ» гэхэ мэтэнүүд болоно.

«РСФСР-эй арадай сүүлүүдые Һунгаха Һунгалтануудтухай Дүримые» Һунгагшадта ойлгуулха худалмэридэ городой 2000 шахуу агитаторнуудаа хабаадалсанаа.

Юридическэ литература

Һаяхан ССР Союзай Юстициин Министерствоэр хэблэн гаргаглаһан «СССР-эй, союзна ба автономно республикануудай сүүдэй байгуулламжа тухай Хуули» гэжэ брошюрануудаа БМАССР-эй Верховно Советэй Президиумоэр абтаба.

Эдэ брошюрануудаа ажалшадай депутадуудай бүхы аймагуудаа ба городской Советүүдэй гүйсэдкомуудта эльгээгдэжэ, Һунгагшадые советскэ сүүдэй принципуудаа, байгуулгануудаа ба ажал-ябуулгануудтайнь танилсуулха байна.

Ц. Цыдыпов.

Москва городто нэгэ өдөлөн тэлха тарна бэлэг асарһан красноярска колхозуудай делегаци декабрийн 29-эй үдэр Гурөнэй Третьяковско галлерейдэ орожо хараба.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Третьяковскэ галлерей соо. (Зүүн гарһаа) Социалистическэ Ажалай Геройнуудаа: Ачинска районой Сталинай нэрэмжэтэ колхозой звеньевод В. П. Черных, Ачинска районой «Сталинское знамя» колхозой туруулэгшэ С. А. Сапожников ба Ужурска районой Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой звеньевод Н. А. Демухамедов.

ТАСС-эй фотохроникэ.

Бүхэсоюзна шатарай чемпионадай дүнгүүд

Гроссмейстернүүд Д. Бронштейн ба А. Котов нэгэдэхи ба хоёрдохи һууринуудые хубааба

Чемпионадай декабрийн 13-да нэдадаһан һүүлшын турта Бронштейн—Котов ба Алаторцев—Константинопольский гэгшэдэй хоёр партиа дүүргэгдээгүй үлэһэн байгаа.

Декабрийн 14-дэ Бронштейн Котов хоёр тэмсэлээ үргэлжэлүүлэнгүйгөөр тэнцэхэ гэжэ хэлсэбэ.

Иигэжэ тэдэ болбол арбан хоёр хоёр очконуудые абажа, турнирай нэгэдэхи ба хоёрдохи һууринуудые хоорондоо хубаагаа.

Алаторцев Константинопольский хоёр партияа үргэлжэлүүлхэдээ, Константинопольский шүүгдэбэ.

Турнирай дүнгүүд иимэ: нэгэдэхи ба хоёрдохи һууринуудые — тус бүриндөө 12 очконуудые абаһан Бронштейн ба Котов, гурбадахи һуурине — 11 очко абаһан Фурман, дүрбэдэхи һуурине — 10,5 очко абаһан Флор, табадахи һуурине—10 очко абаһан Толуш гэгшэд өөлөбэ. Улаань тус бүрнин 9,5 очконуудые абаһан Бондаревский, Керес, Константинопольский ба Лисицын, тус бүрнин 9 очконуудые абаһан Иливицкий ба Лилиенталь, 8,5 очко абаһан Холмов, тус бүрнин 8 очконуудые абаһан Авербах, Левенфиш ба Рагозин, тус бүрнин 7,5 очконуудые абаһан Алаторцев ба Панов, тус бүрнин 6 очконуудые абаһан Аронин ба Тайманов гэгшэд болоно.

Шатарай Бүхэсоюзна 16-дахи чемпионат дээрэ һара үлүүтэй саг соо тэмсэл үргэлжэлһэн байна.

Турнирай эхин хахад соо туруушьи табан партие шүүгдэн гроссмейстер А. Котов лидерээр ябаһан байна. Турнирай хоёрдохи хахадта Котовой нэгэ шүүжэ, нэгэ алдажа байтаг болоһон дээрэнөө, гроссмейстер Д. Бронштейн лидерые хүсэһэн байна. Тэдэнэр һүүлшын турай болохо үеле арба нэгэ нэгэн очкотой болоод байгаа бшуу. Һүүлшын турта тэдэ хоёрой урда үргэлжэ хаража нэдалта хадаа нэгэдэхи һуурнин ба чемпионой нэрэ зэргын түлөө тэмсэлэй түгэсхэлые шиидхэхэ байгаа.

Харин Бронштейн Котов хоёр тэнцэжэ, нэгэдэхи ба хоёрдохи һуурнинуудые хубааба.

Котов Бронштейн хоёрой эмжалтануудаа яһала һайшаалтай байна. Эдэнэр хөөрөлөн гүнзэгы удхатайгаар нэдажа гараһан байха юм. Котов хадаа нэдэлгэдаа тэнцэхын зорилготой ябадалнуудые хэрэглэхэ зайсалаг, өөрынгөө тулалдашаһаа үлүү холуур ба нарилаг боложо үзэлгэ байгаа. Энэнь тэрэнтэ булюу байлгые хангаһан байна. Лилиенталь, Лисицынтай ба Бевестэй партинуудые нэдахадаа Котовой хэрэглэһэн комбинациинуудаа шатарай искусствын өрхим һайн жишээ болоно.

Бронштейн тон өхэ тэсэмжэтэй ба бэеэ баристай байгаа. Һаяхан болоһон Стокгольмско уласнюорондын турнирта ба мүнөөнэй чемпионадта нэдаһан 37 партиһаа тэрэ зүбхэн нэгэ партинень алдаһан байха юм. Иимэ результадые үсөөхэн үн харуулжа шадада байна. Бронштейн хадаа шатарай позициинуудые гүнзэгыгөөр ойлгодог. Энэнь һэрэмжэлгын хэмжээнүүдые хаһа сагсоонь абаха ба алдаха ябадалһаа зайсаха арга тэрээнэ олгодог байна.

Ленинградска 28 наһатай мастер С. Фурман өрхим һайн результадуудые түйлаа. Тэрэ хадаа мастерай нэрэ зэргэ олоһоор зүбхэн 3 жэл болоо. Тэрэнэй нэдалгань ехэ олон янзын байха юм. Жэшээлхэдэ Константинопольскийтой нэдаһан партидань хэдэн олон һайн комбинациинуудаа бии.

Гроссмейстер С. Флор 4-дэхи һуури өөзлөн байна. Тэрэ хадаа бүхы турнирые найдамтайгаар үнгэргөө. Зүбхэн лэ Рагозинтай нэдаһан партиа алдаһан байха юм.

Мастер А. Толуш табадахи һуури эзэлжэ, һайн результат түйлаба. Мастернуудаа А. Константинопольский ба Г. Лисицын хэдэ хэдэн партинуудые һонирхолтойгоор, удха һайнтайгаар нэдаһан байна.

Ороной чемпион П. Керес, тэрэшэлэн гроссмейстр И. Бондаревский эгшэд өөһэдынгөө аргаболомжые зэрэглэгүй, һулабараар нэдаһан байна. Иимэ хүсэтэй составтай турнирта өөһэдынгөө техникын үлүү ехэ хүсэ хэрэглэхэ гэһэн тэдэнэй бодол буруутаһан байна. Зүбхэн турнирай хоёрдохи хахадта тэдэнэй зүрхэтэйгээр, үлүү хурсаар гэмсэл хэлэг болохоёо, результадуудынь нилээд һайжарһан байгаа.

Гроссмейстернүүдаа А. Лилиенталь ба В. Рагозин гэгшэдые барагг һайн һууринуудые эзэлхэ аабза гэжэ найдахаар байгаа. Тэд тэдэнэр хөөрөлөн турнирта ехэ жэгдэ башөөр нэдаа. Зарим партинуудые һайнаар нэдаба-башье, зарим партинуудта алдуу эндүүнүүдые хэдэг байба.

Турнирта хабаадагша гроссмейстер Г. Левинфиш дунлуур һуури эзэлэ. Зүтөөр, тэрэ хадаа өөрынгөө нэдалтын үндэр класс харуулжа, Котов, Лилиенталь ба Бондаревский гэгшэдые шүүжэ, амжалтануудые түйлаба. Чемпионадта залуу хабаадагшаа Г. Иливицкий, Г. Холмов ба Ю. Авербах гэгшэд турнирые һайнаар үнгэрэбэ. Тэдэнэр яһала һайнаар нэдаһан ба өгөөл орео бэрэ позициинуудые ойлгожо шадаха шадабари харуулһан байна. Нэгэ жэлэй турда ено нэгэдэхи категориин шатаршанһаа мастер болоторөө ба Бүхэсоюзна чемпионадта хабаадагша хүнэтэрөө ургаһан Холмовой амжалтые онсо тэмдэглэхэ хэрэгтэй.

Турнир хадаа шатарай дебютэй теориин талаар олон шинэ юумэ харуулһан байна. Чемпионадай партинуудые Советскэ Союзай бүхы шатаршад һонирхолтойгоор шинжэлжэ үзэха байна.

Н. Зубарев, Турнирай главна судья. Спортын габьяата мастер. (ТАСС).

Уссуриин ой тайгада

ВЛАДИВОСТОК. (ТАСС). Мүнөө жэлдэ Уссуриин ой тайгаа эдлэб ангууд элбэг. Хизаарай «Заготживсырьегой» конторын тушаан абалгын пунктнуудта хэрмэнэй, һолонгын, епотын, халюупай, доргоной арһануудаа үлэр бүри хэдэн зуугаадаар тушаагдана. Олон ангуушад договорой ёһоор даажа абаһан уялганууда дүүргэд, хоёрдохи ба гурбадахи сезоной дзабаринуудай тоо ангай арһа тушаажа байна.

Приморско ой тайга соо ангуушалай ажал тон аюултай юм. Ялахлааб гэхэдэ, баабгайтай, заримдаа эрээн гүрөөһэтэй урда урдаһаа хараажа тулалдаха ябадал ушарнаг. Ангууша Буртинский һаяшаг баабгайн өшээ мурхэжэ олоһон байгаа. Тиигээд 3 нохой ба оло һуурэгэг буу абаад, баабгайн өшээлһэн газар руу ошожо ябаба. Тэдэ, нохойнуудынь гэнтэ боробо. Буртинский нохойнуудаа тэвшэжэ гүйжэ ошохо зуураа, гэтэд байһан эрээн гүрөөһэ харажархиба. Ангуушан хадаа тэрэ эрээн гүрөөһые туруушынгаа буулгаагаар хүнгөөр шархатуулааб, удаадахи буулгаараа тэрэнине алаһан байна. Энэнь Приморско ангуушадай мүнөө үбэл алаһан туруушын эрээн гүрөөһэн болоно.

Малшадай мүрысөөн

Түрүүшүүлэй амжалта

Өнө жэлэ ахуу малла олошоруулжа, малажалые хүгжүүлэ гүнэй түсэб үлүүлэн дүүргэхын түлөө үнэн зүрхэнэй оролдолго үргаhан Задын аймагай түрүү фермнүүд болон малшад горьтой амжалта туйлаба. «Социализм» колхозай нүхэр Базаровай хүтэлбэрилдэг мориной-товарна фермын нүдэлмэрилэгшэд республикынгаа 25 жэлэй ойн урда тээхи социалистическэ мүрысөөндэ оролцоодоо ахуу мориной тоо толгойе улам олошоруулхын тулада эсэшэ-гашагүйгөөр тэмсэгэбли гэжэ нэрлэн hаналтайгаар мэдүүлhэн байна. Мүнөө тэдэнэр хэлhэн үгэдөө түрөөд байна. Байгша оной 10 hарын сөө фермын хүнэлмэрилэгшэд 90 толгой гүүн бүриhөө 90 унага авжа, ахуу мориные үсхэбэрилхэ түрөнэй түсэб 101,9 процент дүүргэн байха юм.

Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозай hүнэй-товарна фермын хүнэлмэрилэгшэд өбэртэ боло мал үсхэрилхэ үргэнэй түсэбые 108,1 процент хүүргээ. Эдэнэр 100 толгой үнэсн бүриhөө 90 тугал абажа, бүрин бүтэнөөр онцо оруулhан байна. Мүн Фрунзын нэрэмжэтэ колхозай хониной-товарна фермэ 90 толгой хонин бүриhөө 104 хурьга абажа, хони үсхэбэрилхэ үрэнэй түсэб 101 процент дүүргэбэ.

Малшадай дунда Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой ахуушан Доржи Сосоров, «Социализм» колхозой ахуушан Цыбикжап Цыдыпов, Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой hаалишан Цындэ Халдуева, Фрунзын нэрэмжэтэ колхозой hаалишан Лидия Перевалова, Вэргэйн сомоной Сталинай нэрэмжэтэ колхозой хонишон Цулма Цырен Цыдыпова, «Социализм» колхозой хонишон Дари Заягуева ба бусад үлэмжэ ехэ амжалганууд туйлажа, аймаг доторoо нэрэтэй солотой болоhон байна.

Дээрэ дурсагдагша түрүү фермнүүд болон малшад аймаг доторхи социалистическэ мүрысөөндэ илэжа, нимэ амжалтануудые туйлаад байхадаа, саашадаа улам hайнаар хүдэлмэрилхэ гэhэн шэнэ уялганууд абана. Мүнөө эдэ түрүүшүүл аймагай бүхы малшадые хойноhоо дахуулан, ахуу малай үбэлжэлгые хоролтогүйгөөр үнэрэгэхые шууд тэмсэжэ байха юм. Үбэлэй түрүүшын hаранууhаа захалаад, түрүү фермэнүүдэй хүдэлмэрилэгшэд ахуу малаа зоотехническэ заабаринай еhоор харууhалжа байна.

Е. Золтоев.

Ахуу моридые муугаар харууhална

Аяар мүнөө хүрэтэр Курумканай аймагай олонхи колхозууд хүдэлмэрилэгшэ моридые колхознигуудай хүүсалга доро тушаажа үгэнгүй. Түрүү ба правительствын тогтоолые эбдэнэ. Тиимэhээ ахуу моридто ямар бусаар хандажа, тэдэнние тулада ба хороохо ябадал үргэлжэлнэр. Энэ эдэ барилга болгон айгай зарим колхозуудай бодото ахуулые харуулая.

Нэрэтэй сомоной Ленинэй нэрэмжэтэ хүдөө ажахын артель ахуу моридо олохон колхозуудайнь нэгэн. Эндэхи ахуу моридто илангаа муугаар хандадаг заншалтай. Хүдэлмэрилэгшэ моридые хайра гамүгөөр унадаг дэрэhээ тэдэнние ажажа, ажал хэжэ шадахагүй болоhон барилтануудаа эндэ хоорондоо тулада. Тиимэhээ, колхозой правленийн й түлөө нэгэшье хүнние хаасалгада хабаадуулаагүй байна. Гаднаа, энэ колхозойхид түүхайра гамгүйгөөр унажа, унахаоулдаг байна. Тарэнэй эсэстэ колхоз жэл ерэхэ бүри унагаа үсөөнөөр абадаг байна юм. Жэлэхдэ, 1946 оной 100 гүүнhөө — 62 унага, 1917 оной 97 унага, 1948 оной—54 унага хэжэ тэнцэжэhэн байна.

Эрэшэлэн түс аймагай ондоошье колхозуудаа нимэрхүү байдалтай. «Друженик», «Красный пахарь», Ленковой нэрэмжэтэ колхозуудаа илангаа олоор hубайруулна. Тиимэhээ hүүлэй 3 жэл соо бүхы аймаг доторoо удаа дараалан унагад үсөөнөөр абтаhан байна юм. Мүнөө жэлдэ энэ аймагта 100 гүүн бүриhөө ороhоо 30 гаран унаган абтаа.

Ахуунда ябаhан гүүдые зоотехническэ заабаринай еhоор харууhалхын түлөө өндэхи колхозуудаа бодото анхаралаа табиhагүй. Зарим колхозуудаа гүүдэй түрэхэ дүтэлшэhэн хойно хүндэ хүдэлмэридэ хэрэглэжэ, унага хаяуулдаг байна. Энэ жэлэй 10 hарын турша сөө аймаг доторoо ахуур 20 гаран гүүн унага хаяба. Аймагай колхозуудта ахуу мориной нимэ хангалтагүй байдалтай байhыень hайса мэдэжэ байhан ааб, хүдөө ажахын таhаг ба тэрэнэй мэргэжэлтэй эдэ лутуунуудые усадхахын түлөө шанга хэмжэ абанагүй. Мүнөө үбэлэй үеле ахуу моридые илангаа hайнаар харууhалха ябадалай тон шухала байhаниинь хэнэшье мэдэжэ. Тэдэ хүдөө ажахын таhагай хүдэлмэрилэгшэд колхозуудта ошожо, ахуу моритойнь хэрэгэгэр үбэлжэжэ байhаншие шалгадагүй байна юм.

Ахуу моридто эзэн бусаар хандаха ябадалые дары усадхажа, шэнэ тулгуудые олоор абан, жэл ерэхэ бүри гүрэнэй түсэбые үлүүлэн дүүргэхын түлөө Курумканай колхозуудай өгөөл шухала анхаралаа хандуулха сагынь тулаа.

Е. Захаров.

Оролдолгын хүсэн

1948 оной малажалые хүгжүүлхэ гүрэнэй түсэб бүхы түрэлэй малаар заатагүй дүүргэхын түлөө Торгин аймагай «Улаан Бурсалтай» колхозой гэшүүд бүхы хүсөөрөө тэмсэжэ байна. Эдэнэр ВКП(б)-гэй Обкомой II пленумэй тогтоолтой танилсаад байхадаа, ахуу малаа олошоруулха тушаа шуулаа хэмжэгүүлые хараалаа hэн. Мүнөө тус колхозойхид хэлэhэн үгэеэ хэрэг дээрэ бэлдүүлжэ байна.

Гүрэнэй түсэбые дүүргэхын тулада колхозой правлени артелийн гэшүүдhөө 81 толгой эбэртэ боло мал, 9 толгой хони ямаа худалдажа абаhан байха юм.

Энэ колхоз эбэртэ боло мал ба хони ямаадые үсхэбэрилхэ гүрэнэй түсэб дүүргэгдэ байна. hаяар ахуу моридые үсхэбэрилхэ түсэбөө дүүргэхэн түлөө бүхы аргаболомжонуудаа хэрэглэжэ байнхай. Эдэ малые олошоруулхын түлөө илангаа өгө анхарал табиhанай ашаар, энэ колхоз үнэсэ ба эдэ хониные үсхэбэрилхэ түсэбөө улүүлэн дүүргэhэн байха юм.

Үбэлэй үедэ үлэр малаа тобир тарганаар ба хоролтогүйгөөр ондо оруулхын тулада бүхы колхознигуудаа оролдоhон байна. Тиимэhээ малайнь байрануудаа саг соогоо заhабарилагдажа, урин дулаан болгоноhон, үбhө тэжээлынь үбэлэй байрануудта шэрэглэhэн байха юм. Үбэлжэлтые hайнаар үнэрэгэхын түлөө малажалай бүхы хүдэлмэрилэгшэд социалистическэ мүрысөөндэ оролсоод, зоотехническэ заабаринуудые шудалжа байна.

Б. Бубеев.

Колхозно малые хуули бусаар гаргашална

1948 оной малажалые хүгжүүлхэ гүрэнэй түсэб Бичурын аймаг нэгэшье түрэлэй малаар мүүргэгүй байха юм. Юундэб гэхэдэ, эндэхи колхозуудаа энэ жэлэй 10 hара сөө ахуу малые нишэ-тиишэнь олоор гаргашалhан, мүн муугаар харууhалжа хороhон байна. Бичурын сельсоведэй Кировэй нэрэмжэтэ, тэрэшэлэн «Бежбожник», «Новый Мир», «Ленинский Путь», «Искра Ильича» ба бусад колхозуудаа ахуу малай тоо толгойе улам ехээр хороhон байха юм. Зарим колхозуудаа нинтын hүрэгые үнэгүй сэнгээр худалдажа, хүдөө ажахын артелиин Уставые хэтэрхэй ехээр хазагайруулна. Жэшээлхэдэ, «Октябрьская Революция» колхозой правленийн түрүүлэгшэ Балданов 1948 он сөө аяар 10 толгой хонидые үнэгүй сэнгээр ондоо тээшэнь хуулдаhан байна. Тиимэн мүртөө аяар мүнөө хүрэтэр 1800 тухэригөө абаадүй байhаар.

Малай үбэлжэлгэхэ муугаар бэлдэхэhэн дээрэhээ колхозно hүрэгүдээ тураажа ба гарзалуулжа байhан баримтануудаа эндэ үзэгдэнэ. Кагановичын нэрэмжэтэ колхозой ахуушад өөдөлынгөө уялгаа тон харюусалгагүйгөөр хандадаг юм. Тэрэнэй эсэстэ энэ колхоздо ноябрь сөө 7 гүүн унага хаяба. Мүн тус колхозой ондоошье фермэнүүдээр буруу, хашарагүүд болон хони ямаад хороhон байна.

Аймагай колхозуудай ахуу малай нимэ амгалан бэшэ байбашье, тэндэхи хүтэлбэрилхы организацинуудаа малажалые хүгжүүлхэ ябадалда hаад түбэг ушаруулжа байhан этэгэдүүдтэ ямаршье хэмжэ абадагүй байха юм. Худөө ажахын таhаг болон тэрэнэй мэргэжэлтэй колхозуудта малай үбэлжэлгын хэрэргээр үнэргэгдэжэ байhые шалгадагүй, малшадта бодото туhаламжа үзүүдагүй байна.

С. Красиков.

Мухаршэбэрэй аймагай «Красный-Заган» колхозой hаалишан Наталья Вавиловна Алексеева өөрынгөө дааhан 8 үнеэдhөө 8 тугал абажа, тобир тарганаар тэнцэжэhэн ба 6000 литр hү hааhан байна.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: hаалишан Н. В. Алексеева. **З. Веснинагай фото.**

ЭХЭ ОРОНДОО ЭЛБЭГ ЕХЭ МОДО ҮГЭЕ!

Уялгаяа заабол дүүргэхэбди

Колхозоймнай модошод модо бэлдэхэлэй ба шэрэлтын 1948-49 оной намар-үбэлэй сезонно даалгабариие ерэхэ жэлэй февралиин 1-дэ дүүргэхэбди гэhэн социалистическэ уялга абаhан байгаа.

Бидэнэр, манай колхозhоо эльгэгдэhэн 28 модошод энэ жэлэй сезон сөө аяар 15 мянган кубометр модо шэрэхэ ба 3 мянган кубометр барилгын модо отолхо түсэбтэй байнабди. Энэ түсэб болбод недондонойхидо орходоо нилээд ехэдхэгдэhэн байха юм. Эпэ эниие дурсагдаhан болзор сөө дүүргэхэ гээшэ бидэнэрэй алдар солын ба нэрэ хүндын хэрэг гэжэ hайн мэдэнэбди.

Тиимэhээ манай колхозой модошо бүхэн ажал хүдэлмэри дээрэ үнэр бүтэсэнүүдые туйлажа, энэ хүндэтэй ба харюусалгатай даалгабариие бодото хэрэг дээрэнь бэлдүүлхын түлөө өршөөтэйгөөр тэмсэнэ. Бидэнэр өөhэд хоорондын бүхы евено болоо бригаланууда хоорондохи социалистическэ мүрысөөндэ эдэбхитэйгээр оролсонхойбди. Тиин түрүү бригаланууд, звеноууд ажалай эрхим hайн бүтээсэ туйлана. Жэшээлхэдэ, нүхэр Лубсанцыреп Очировай даалгаг комсомольско-залуушуулай бригадынхид үдэрэйнгөө нормые хододоо 30—40 процентээр улүүбшолэн дүүргэнэ.

Тиинхэдэ нүхэр Ш. Батуевай хүтэлбэрилдэг 3 хүн составтай модо таллуулагшалай звено үдэрэйнгөө даалгабариие хододоо 120 процент хүрэтэр дүүргэжэ, мүрысөөндэ хоердохи hүүри эзэлнэ. Тэрэшэлэн нүхэд Шоеновой ба Доржиевай бригаданууд ажал дээрээ ехэлэн амжалтануудые туйладаг юм.

Гэбэшье, манай ажалда нилээд ехэ лутуу дунданууд байдаг. Жэшээлхэлэ, бидэнэртэ хэрэгтэй хүрөөе, hүхэ ба бусад хэрэгсэлнүүд дуталдана. Тэрээнhээ гадна, hүхэ хүрсадаха точила огто үгы. Тэрэшэлэн гэшүүhэ шэлбүүhэнүудые суглуулха ба обоолхо аса гармуур дутамаг.

Тэд эдэ бүхы дутагдалнууд тухай Черемховско леспромхозой хүтэлбэрилэгшэдтэ нэгэнтэ бэшэ хандаhай байгаабди. Тэд тэдэнэр манай комсомолхо анхаралаа тон бэлгаар табина. Дуталдажа байhан зүйлнүүдые хүсэдүүлыт гэхэдэ тэдэнэр: «мүнөө үгы байна, хүлеэгты» гэжэ харюусадаг заншалтай. Бидэнэрэй ажалда үзэгдэжэ байгаа эдэ дутуу дунданууд эй энэ дары усадхагдабал, манай колхозойхидой абаhан уялгаяа дүүргэхэнь сохем найдамтай.

Ц. Нимаев, Черемховско леспромхоз дээрэ ажаллажа байhан Иволгын аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой модошодой бригадын бригадир.

Модо урадхуулгада бэлэдхэжэ эхилхэ

1948 оной навигацийн үедэ модо бэлэдхэдэг организацинуудаа модо урадхуулгын хүдэлмэрилие тогтоогдоhон болзорhоонь нэгэ hара урид дүүргөө hэн. Тиимэhээ урадхуулагдаhан модоной гөө 90 гаран процентые шэнэ барилганууда ба шахтануудта үгэжэ шадаhан байгаа.

Модо урадхуулгын амжалта ганцаан тэндэхи хүтэлбэрилэгшэдэй шадабаритайгаар хүдэлмэрилhэн дээрэhээ бэшэ, мүн модо урадхуулгала бэлэдхэхэ хүдэлмэрилие hайнаар хаhан дээрэhээ түйлагдаа hэн. Тиимэhээ 1949 оной модо урадхуулгын хүдэлмэридэ мүнөөнhөө бэлэдхэл хэхэ тон шухала. Юундэб гэхэдэ; ерэхэ жэлдэ недондонойхидо орходоо нэгэ хахад дахин ехэ хэмжэгэй модоп урадхуулагдаха байна.

Тэд Бурмонголлесэй урадхуулгын таhаг (эрхилэгшые модо урадхуулгын талаар орлогшо нүхэр Шелянин) энэ шухала хүдэлмэридэ үшөөл хангалтагүйгөөр бэлэдхэл хэнэ. Үнгэрэгшэ жэлдэ уhанай үеэлэhөнтэй ашарамдан зарим гол горхонуудай эрьеснүүд ехээр өөлэрhэн, заримдаа ондоо болошоhон байгаа. Тиимэhээ модоной урдадаг гол горхонуудай эрьеснүүдые заhабарилгала онсо анхаралаа табиhагдаха зэргэтэй.

Тиинхэдэ нүхэр Шелянинай хүтэлбэрилдэг ба энэ хүдэлмэрилие эрхилхэ уялгатай таhаг болбол мүнөө дээрээ заhабарилгын талаар эмхидхэлэй-техническэ хүдэлмэрийн түсэб зохеолгоор хүдэлмэрээ хисаарлана. Тиимэhээ энэ түсэбөө түрүүлөөр зохеожо, дүүргэлгэ болгохо нюурнуудтань хүргэхэ зуураа, тэрэнэй дүүргэлгын хойноhоо нитта хинадта хэхэ уялгатай.

Гэхэ зуура Байгалай, Сэлэнгын, Курбын болон бусад леспромхозууд модо урадхуулгада бэлэдхэл эхилээлгүй байhаар. Модо урадхуулгала хабаадагшалай байха гэр байрые заhабарилха түсэбөө оройдоо 57—60 процент хүргөөд байна. Ганцаан Удын модо урадхуулгын конторо энэ талаар нилээд хүдэлмэри хэhэн байха юм. Ушарынь хадаа түс конторо эрьеснүүд ехээр өөлэрhэн, заримдаа ондоо болошоhон байгаа. Тиимэhээ модоной урдадаг гол горхонуудай эрьеснүүдые заhабарилгала онсо анхаралаа табиhагдаха зэргэтэй.

Тиинхэдэ нүхэр Шелянинай хүтэлбэрилдэг ба энэ хүдэлмэрилие

Манай республика дотор

★ ★

Түрүүшын амжалта

Трактор зайлабаритгаар республикэнска мүрысөө үүсхэлгэ. Тарбагатайн машинно-трактورна станциин коллектив өршөөтэй шангаар хүдэлөөрилжэ байна. Трактористнуд, комбайнернүүд, слесарьнуд, товарынуд, электригүүд ба механикуд хүдэлмэриилгээ темпые үлөө бүри нэмэгдэхэнэ. МТС-эй коллектив дөрөбрийн 10 хоног соо түрүүшын өхэлэн амжалта туйлаба. Эдэнэр трактор ба хүдөө ажахын машинануудые зайлабарилгын квартальна түсөбые болзорноонь урид дүүргэнэн байха юм.

Жэлэйнгээ түсэб дүүргэбэ

Декабрийн 1-ой мэдээгөөр Хорийн аймагай 9 сельсөө ба сомоной Советүүд хүдөөгэй бюджедэй орлогын талаар жэлэй түсөбые болзорноонь урид дүүргэбэ. Тэрэ тоого: Тарбагатайн, Хасуургайн, Красно-Партизанска, Замагтын, Хорийн сельсөө ба Дэдэ-Бурбыл, Анзагай, Ашагтын, Удын сомоной Советүүд оролсоно.

Жэлэй өсөс хүрөтэр Тарбагатайнхид түсэбнөө галуур 30 мянган түхэриг өлсүүлбэ. С. Бальжинимаев.

Гахайнь тоо толгой олошорно

Яруунын аймагай олохон колхознуудай гахайн-товарна фермэнүүдэй хүдэлмэрилэгшэд гахай үсхэбэрилгэ талаар нилээд амжалгануудые туйлаба. Аймагай колхознуд гахай үсхэбэрилгэ түсэбээ 128 процент дүүргэнэн байна юм.

«Коминтерн» колхозой гахайшад мүрысөөнэй аймаг дотороо түрүүлжэ, гахайнгаа тоо толгойе хоер дахин олошоруулаа. Мөн Исангын сомоной Ленинэй нэрэмжэтэ колхозоо гахай үсхэбэрилгэ түсэб 18 толгойгоор үлүүбшэлэгдэбэ. Тэрэшэлэн Эгэтын сомоной Сталинай, Ульхиргын сомоной Калининай нэрэмжэтэ, Сосново-Озерско сельсоведэй «Улаан-Ярууна» ба Сталинай нэрэмжэтэ колхозуудай гахайшад эрхим жашэ харуулна. Эдэ колхозуд гахай үсхэбэрилгэ жэлэйнгээ түсэбые 135 — 180 процент дүүргэнэн байна.

Шоно абалалга

Һаяхан Ранжуровай нэрэмжэтэ колхозой (Кудара) түрүүлэгшэ нүхэр Хогоев шононуудые бэриха аба эмхидхэбэ. Тиихэдэ 3 шоно, 10 ямаг алаһан байна. Сталинай нэрэмжэтэ колхозой ангуушад хоер шоно хоорноойнгоо түлөө 1500 түхэриг шанла хүртэбэ.

Мөн «Путь Октября» колхозой 70 наһатай ангуушан Петр Антонович Ткачев табан шоно алажа, 1100 түхэриг шан абаа.

Ангай арһа бэлэдхэлгэ

«Заготживсырьеой» Кударын аймагтахи конторо ангай арһа бэлэдхэхэ жэлэйнгээ түсэбые болзорноонь урид, декабрийн 1-дэ дүүргэбэ. Эрхим бэлэгхэлшэд нүхэд Нечаев, Думянов гаршаг 4-дэхи квартал соо ангай арһа бэлэдхэлгын түсэбые 200—219 процент дүүргэнэн байна.

Уранһайханай самодеятельностиин бригада

Һохор хүнүүдэй Бүхэросси́йска обществын Бурят-Монголдохи таһагай уранһайханай самодеятельностиин бригада (хүтэлбэрилгэшэнь нүхэр Шишмарев) худөө нютагуудаар абаһанаа һаяхан Улан-Удаа буцажа ирэбэ.

Эдэнэр Кяхтын, Сэлэнгын, Иволгын аймагуудай колхозчингуд, ПВЗ-гэй худэлмэришэд ба Галуута-Нуурай шахтернуудта 10 гаран концерт харуулаа. Энэ концертнүүдыень 8 мянган хүн хараһан байна.

Б. Егоров.

Һонирхолтой кино

Декабрийн 8-ай үдэшэ Эрийскэ шахлесопунктын молодёжной клуб соо «Александр Матросов» гэжэ кино харуулагдаба. Түс киное эндахи молодёжнойн ба Илька тосхоной ажалшад олоороо тон һонирхолтойгоор хараба.

Ж. Базаров.

Колхозой хүтэлбэрилэгшэдэй семинар

Хорийн аймгуйсэдкомой худөө ажахын таһаг колхозуудай правленийн түрүүлэгшэнэр, счетоводуд ба шалгалтын комиссиин түрүүлэгшэнэрэй семинар үнгэргэбэ. Семинарта хабаадагшад жэлэй тоосоо саг соонь зүбөөр гаргаха, колхозой доторой түсэблэлгын гол формо болохо —жэлэй үйлэдбэриин түсэб зохеолго ба 1949 оной орлого, гаршын сметэ табилга мэтын асуудалнуудтай танилцаба.

И. Борисов.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Ленинэй орденто ПВЗ-гэй комсомольско-залуушуудай бригадыа бригадир Николай Балакорев. Энэ нүхэр 1948 оной туршада хоер жэлэйнгээ хубита нормые дүүргэнэн байна.

И. Поповой фото.

Область хоорондын курса

Бурят-Монголой Зооветинститутай дэргэдэ районуудай худөө ажахын таһагуудые даагшанарай мэргэжэлые дээшэлүүлхэ область хоорондын нэгэ жэлэй курса худэлмэрээ эхилбэ. Түс курсала Приморско ба Читын областьнуудай, Якутска ба Бурят-Монголой автономно республикануудай районуудай ба аймагуудай худөө ажахын таһагуудые даагшанар хамта 18 хүн суглараа.

Эдэнэр нэгэ жэлэй турша соо марксизм-ленинизмын үндэһэ һуури тухай, газартаряалангай гол зүйлнүүд, худөө ажахын үйлэдбэриие эмхидхэлгэ болон бусад материалнуудые үзэжэ гараха байна.

К. Васильев.

Физкультурна худэлмэри һайнаар табигданхай

Доржи Банзаровай нэрэмжэтэ педагогическа ба багшанарай институтуудта физкультура ба спортын кафедра бии. Түс кафедра эмхидхэгдэнэр хоер жэл боложо байна. Үнгэрэгшэ хугасаа соо түс кафедра студентнэрэй дунда физкультурно-массовэй худэлмэриие һайнаар табижа шалаһан байха юм. Мүнөө тэндэ баскетбольно—7, волейбольно—5 команданууд ба гимнастнуудай группануд эмхидхэгдэнхэй. Тэрэшэлэн энэ шатаршадай кружок худэлмэриилэ. Мүнөө энэ кружогто 120 хүн тоологдоно.

Институтай залуу физкультурникууд городой физкультурникуудай мүрысөөндэ хоорондо түрүү һуурнуудай нэгые өгэлдэг байна.

Б. Базаров.

„Польшын худэлмэришэдэй партинуудай нэгэдэлгын съезд дээрэ

ВАРШАВА, декабрийн 15. (ТАСС). Польшын худэлмэришэдэй партинуудай нэгэдэлэй съездые ахадуугэй партинуудай делегацинууд амаршалба.

Түс съезд дээрэ ВКП(б)-гэй ЦК-гэй секретарь нүхэр Н. К. Пономаренко ба «Правдын» главна редактор нүхэр П. Н. Поспеловэй составтай ВКП(б)-гэй ЦК-гэй делегаци, мөн Чехословакиин, Болгариин, Румыниин, Венгриин, Албаниин төмсөжэ байгаа Грециин, республиканска Испаниин, Франциин, Италиин, Финляндиин, Англиин, Голландиин, Бельгиин, Даниин, Норвегиин, Швециин, Бразилиин, Аргентиныи, Израиляин, Германиин ахадуу партинуудай делегацинууд ба французска «Батай социалистын» (Франциин социалистическэ партиһаа һаяхан таһарха һалаһан зүүнэй группын) делегат байлсаба.

Нарьемэ альгаташалга доро ВКП(б)-гэй Центральна Комитедэй секретарь Н. К. Пономаренко съезд-ын трибуна дээрэ гарана.

Трибуна дээрэ большевистскэ партиин түлөөлөгшын бии бололгые съездын делегатууд айхабтар өхэ баяртай хүлюүнэр угтана. Бүгэдэ хүл дээрэ бодоод, зал дотор «Интернационал» дуулагаан суурятана.

Абта шомоонуудэй замхаһанай һүүлээр, ВКП(б)-гэй Центральна Комитедэй секретарь П. К. Пономаренко болбол польско нэгэдэмэл худэлмэришэнэй партиин съездэ эльгээһэн ВКП(б)-гэй ЦК-гэй амаршалгын бэшэт уншана:

«ПОЛЬСКО ХУДЭЛМЭРИШЭДЭЙ ПАРТИИН НЭГЭДЭЛГЫН КОНГРЕССТЭ

Советскэ Союзай коммунистическэ партиин Центральна Комитет болбол польско худэлмэришэнэй парти ба польско социалистическэ партиин нэгэдэлгын конгресстэ ахадуугэй халуун баяр хүргэн, тэрэнэй худэлмэридэ амжалтануудые хүсэнэ.

Нэгэдэмэл революционно партие байгуулта болбол Польшын худэлмэришэнэй худэлөөнлэхи хахаран таһаралгые усадхаһан ябадал мүн ба польско худэлмэришэн аптиин түүхэтэ дайшалалга мүн болоно. Марксистско-ленинска идеянуудэй ба өмхидхэлэй принципнуд дээрэ үндэһэлөн, интернационалистическа гурим заншалнуудта үнэн сэхэ байдаг нэгэдэмэл худэлмэришэнэй партиие байгуулта болбол аралай шэнэ демократическа Польшые байгуулха ба социализмын идеянуудые бодото дээрэнь бэлэдхэ хөрөгтэ саашанхи амжалтануудые туйлахын бата найдуулга мүн.

Мүнөө польско арад өөрынгөө ерөөдүй төөшэ өрөлхэг зоригтойгоор хараха шадана. Арадай Польшо болбол империализмын гэнжэнүүдые хөлбэ татан, демократическа, антиимпериалистическэ лагерьта оролсоод, оронойгоо үйлэдбэрилгын хүсэнүүдые хүрдэн тургэн хүргөөха, ажаллаан арадайгаа материальна эпхэ байгалые дэшэлүүлхэ ба национальна культурые һалбаран бадаруулха ябаһан хангадаг шэнэ социалистическэ замда орохон байха юм. Польско арад ба арадай-демократическа оронуд болон Советскэ Союзай хоороные ажабайдалайнь ашаг туйа нэгэн байһанай үндэһэн дээрэ тогтоһон нигтэ союз ба хани барисаан болбол шэнэ Польшого хүсэ өхэтэ дэмжэлгэ хангадаг ба польско арадай агууехэ социальна ба национальна дайшалалгануудай өбдэршэгүй байлгые хангадаг бата найдуулганууде олгоно.

СССР-эй коммунистическэ партиин Центральна Комитет болбол оронойнгоо дайнай һүүлэй гүрөөнэй, экономическа ба культурна байгуулалтада Польшын ажалшадай туйлаһан гайхамшагта амжалтануудые гүнзэгы өхэ ханамжатайгаар тэмдэглэн, империализмын ба реакциин гүрлэлгэнүүдтэ өсэргүү, өб найрамдалай ба аюулгүйн түлөө, арадайнгаа демократие, оронойнгоо национальна бэсэ даанги байдалые саашадань бэхижүүлхын түлөө, тэрөөнэй экономическа ба культурна һалбаралтын түлөө, социализмын замаар урагшаа гэбжэхын түлөө төмсөлдэ шэнэ шэнэ амжалтануудые туйлахынь польско арад ба тэрэнэй түрүү отряд—нэгэдэмэл худэлмэришэнэй партида хүсэхэ байна.

Эрхэ сүлөөтэ, бэсэ даанги арадайдемократическа Польшо оршохо ба мандаха болтогой!

Польско ба советскэ аралуудай өбдэршэгүй союз ба хани барисаан мандаха болтогой!

Ажалшадай улаасхоорондын өб найрамдал мандаха болтогой!

СССР-эй Коммунистическэ партиин Центральна Комитет»

ВКП(б)-гэй ЦК-гэй амаршалгын бэшэгэй һүүлшын үгэнүүдые, нэгэдэмэл худэлмэришэнэй партида шэнэ амжалтануудые хүсэнэн хүсэлнүүдые съездын делегатууд нэрьемэ ошалгаар уттаба.

Хэдэн минута соо делегатууд хадаа Советскэ Союзай, ВКП(б)-гэй хүндэдэ, улаасхоорондын худэлмэришэн ангиин гениальна вождь ба багша нүхэр И. В. Сталинай хүндэдэ баярай өөлөл хэнэм байна.

Һүүлээрнь съезд болбол французска компартиин делегат—политбюрогой гэшүүн Артур Раметтын амаршалгын үгые өхэхэн анхаралтайгаар шагнаһан байгаа.

Чехословацка компартиин үмэнэ-нөө тус партиин генеральна секретарь Сланский амаршалгын үгэ хэлэбэ.

Греческэ компартиин политбюрогой гэшүүн Яннис, Иоаннидисай хэлэһэн үгые делегатууд өхэ халуунаар уттаба.

Съезд болбол ороной түрүү предприятинууд—«Забже-Всхуд» ба Варшава соохи «Зүүн-Баруун» төөшэ улицын магистралиин барилгашадай коллективэй съездын урдахи уялгануудаа дүүргөһэн тухай рапортнуудые шагнаба.

Съездын президиумэй дурахалаар польско ба советска зөбсөгэй ахадуугэй нэгэдэлэй памятник дээрэ, мөн Польшые фашистска өсөмдэгшэдэ сүлөөлхын түлөө ами бэсэ үгэһэн польско төмсөлшэдэй хүүр дээрэ винокуудые табиха делегацинууд һунгагдана.

ВАРШАВА, декабрийн 16. (ТАСС). Худэлмэришэдэй партинуудай нэгэдэлгын съездын үсэгэлдэрэй үдэшэй заседани дээрэ Болеслав Берут «Нэгэдэмэл партиин идеологическа үндэһэ һуурнууд тухай» илдэгэл хэлэбэ.

Түс илдэгэлые айхабтар өхэ анхаралтайгаар шагнаһан ба хэдэн оло дахин нэрьемэ альгаташалганууд болоһон байха юм.

ВАРШАВА, декабрийн 17. (ТАСС). Худэлмэришэдэй партинуудай нэгэдэлгын съездын үсэгэлдэрэй үдэшэй ба мүнөөдэрэй үглөөнэй ба үдэшэй заседанинуудаа дээрэ Б. Берут ба Ю. Циранкевичын илдэгэлнүүд тушаа һанамжануудаа хэлэлгэн болоһон байна.

Үгэ хэлэгшэд болбол польско худэлмэришэдэй партинуудай нэгэдэлэй айхабтар өхэ удхашанарые тэмдэглэхэ зуура энэ нэгэдэлгэ хадаа ППС юторхи реформистска ба национальна өтөгэдэлүүдтэй хатуу шангаа тэмсэл ябуулжа, һүүл дээрэнь ППС-эй зүүн талын илаһанай ашаар ба мүн ППР дотор баруунай ба националистическэ хэлбэринүүдые усадхаһанай ба польско худэлмэришэдэй худэлөөндэ марксистско-ленинскэ һургаалай илаһанай үндэһэн дээрэ туйлагдаһан байна гэжэ заан хэлэбэд.

Италиин ажалшадай тэмсэл

РИМ, декабрийн 16. (ТАСС). Ороной томо томо центрнүүдэй ажалһаа гаргалга ба үйлэдбэрилгэ хорооло́гдо өсэргүүсэһэн ажалшадай үсэд шанга тэмсэл үргэлжэлнөөр. «Терни» гэжэ заводуд дээрэ шинэнай һүүлээр, Торр Аннунциата-дахи (Неаполь) «Пльва» заводой худэлмэришэд арсаллаагаа байгуулаа. Өөрынгөө ашаг туйала шинэгэлэ шадаһан байна. Эзэдынь хаа-ажалһаань «һайн дурааринь» гаргаха принцип мэдэрхэ өөтой ажалһаань каргашалга гаргалгэ тэдхэбэри үгэхэ баатай болобо.

Бүхы миланска провинциин байдал тон хэсүү шанга зантай. «Фальк» заводой захиргаан хаа-мянган худэлмэришэдые ажалһаа-гаргахые баадхана. Мүн «Сафат» гэжэ радиоаппаратурын заводой захиргаан 700 худэлмэришэдые ажалһаань гаргахын эрилтэ табина. «Бреда», «Магнетти», «Марели» ба «Сафат» заводуудта баһа дахин локаут соносхогдоо. Олон тоото предприятинууд үйлэдбэриингөө хаа-хүсөөр ажаллажа байна. Ажалшад миланска палатын мэдээсэлэй өөмнө эпэ провинци дотор худэтэмэриин нэгэлиин дунда хэмжээниинь 29 хүн мүрөтэрөө хорооһон байна.

Итальянска ажаүйлэдбэриин ажалшадаа ажалһаань гаргалгын ба үйлэдбэриие һаһалгын кампаниин «Маршаллай түсэб» бэелүүлхэ заншалгаанай заабаряар хэжэ байна гэжэ «Унита» газетэ тэмдэглэнэ, энэ түсэбэй